

සාම්ප්‍රදායික මිමුරේ ගම්මානයේ භූගෝලීය විද්‍යාත්මක පසුබිම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

කේ.එම්.එම්.එස්.කේ. අබේසිංහ*, එස්.එම්.එන්. චතුරංගනී, ජේ.එම්.ටී.එච්. ජයසුන්දර, එම්.වී.එස්. මධුශාණ

පුරාවිද්‍යා හා උරුම කළමනාකරණ අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය

thimaliharshika99@gmail.com*

මූලික පද - දුම්බර මිටියාවන, භූගෝලීය විද්‍යාත්මක පසුබිම, මිමුරේ ගම්මානය, සොබාදහම,

හැඳින්වීම

සොබාදහමේ අගනා නිර්මාණයක් සේ ඇගයිය හැකි එමෙන්ම සොබාදහමේ කටුකත්වය හේතුවෙන්ම ඓතිහාසික වශයෙන් විවිධ කාලපරිච්ඡේදයන් තුළ දේශපාලන හා සමාජීය බලපෑම්වලට නතු වූ ගම්මානයක් වශයෙන් මිමුරේ හැඳින්විය හැකිය. මධ්‍යම පළාතේ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ උඩුදුම්බර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ පිහිටා ඇති මිමුරේ ගම්මානය ලෝරි, ඩොයිලි ආදීන් ගම් දෙකේ කෝරලයට අයත් වන බව දක්වා ඇත. මිමුරේ, කයිකාවල, දන්දෙණිකුඹුර, පුස්සේ ඇළ, කරඹකැටිය, කුඹුක්ගොල්ල යන කුඩා ගම්මානයන් 1977 වන විටත් මිමුරේ ග්‍රාම සේවා වසමට අයත් වූ අතර නමුත් වර්තමානය වන විට මිමුරේ ග්‍රාම සේවා වසමට අයත් වනුයේ මිමුරේ සහ කයිකාවල යන ගම්මාන දෙක පමණි. ඒ අනුව උඩුදුම්බර නගරයේ සිට කිලෝමීටර් 36 ක් පමණ දුරින් මෙම මිමුරේ ගම්මානය මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයට අයත් ලකේගල මායිමේ පිහිටි ගම්මානක් වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය. සිතියම් අංක 01 හි මිමුරේ ගම්මානයේ පිහිටීම දක්වා ඇත.

සිතියම් අංක 01

ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණය සිදු කිරීමේදී පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය ලෙස පළමුව මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය කිරීම සිදු කරන ලදී. දෙවනුව ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණය සිදු කරන ලදී. එමෙන් ම වැඩි දුරටත් තොරතුරු තහවුරු කරගැනීම සඳහා ගැමියන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම ද සිදුකරන ලදී.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

දුම්බර මිටියාවනේ පිහිටි මිමුරේ ගම්මානය නකල්ස් කඳු පන්තියේ ලකේගල කන්දත්, ඇදිරිගල කඳුවැටියත්, කළුපහන කඳුවැටියත් යන ප්‍රධාන කඳුපන්තීන්ගෙන් ආවරණය වී පවතින අතර කළුපහන කන්දෙන් ඇරඹෙන දියනිල්ල නම් ඇළෙන් පෝෂණය වූ දිඹිගොල්ලේ ඔය හෙවත් මිමුරේ ඔය ප්‍රධාන කොටගෙන ජලය ලබන මෙම ගම්මානයේ

මායිම් වශයෙන් උතුරට බේදුරුවා මැරූ තැන්නන්, දකුණෙන් හෙල්ලෙන ගලක්, නැගෙනහිරින් රිංගනගල් පොත්තක්, බටහිරින් කළුපහන කන්දක් යන සතර මායිම් තුළ පිහිටා ඇත. ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේදී විවිධ සංචාරකයින්ගේ ගවේෂණයට ලක් වූ මෙම ගම්මානයේ පිහිටීම පිළිබඳව ඩේවි සිය ග්‍රන්ථයේ සඳහන් කර ඇති අතර එනම් ලග්ගලට නුදුරින් ඇති ගැඹුරු පටු නිම්නයක වෙඩිලිණු ගුහාවට විරුද්ධ පසින් පිහිටා ඇති බවයි. (Davy 1821:377-380). එමෙන්ම පී.පී. කූරේ විසින් 1956 දී කළ ගවේෂණයට අනුව නකල්ස් කඳුවැටියේ ප්‍රධාන කන්දක් වන කළුපහන කන්ද නිසා මිමුරේ කයිකාවල යන ගම්මාන සහ මාතලේ දෙසින් පිහිටි ඇටන්වල ග්‍රාමය අතර සන්නිවේදනයට බාධකයක් පැනනැඟී ඇති බව සඳහන් කරයි (Cooray, 1956: 47). ඒ අනුව මාතලේට නැගෙනහිරින් පිහිටි ලග්ගල පල්ලෙසිය පත්තුව සහ මහනුවර උඩපත්තුවේ ගම් සීමාවට අතර පිහිටි කටුකිතුල් කන්ද ඇසුරෙහි පිහිටන විශාලතම පර්වතයක් වන ලකේගල කන්ද කේන්ද්‍ර කොටගෙන මිමුරේ ගම්මානය මාතලේ සීමාවෙන වෙන්ව පිහිටා තිබේ.

එමෙන්ම මිමුරේ සාම්ප්‍රදායික ගම්මානයේ භූගෝලීය පිහිටීම පිළිබඳව විමසීමේදී නකල්ස් කඳුවැටියේ පිහිටීම ද වැදගත් වන අතර සොබාදහම විසින් ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට දායාද කර ඇති ජාතික සම්පත් අතරින් නකල්ස් කඳුවැටිය ප්‍රමුඛත්වයෙහි ලා සැළකිය හැකිය. වී. ආර්. නානායක්කාර විසින් මෙම කඳුවැටිය පිළිවෙළකට නොමැති සුන්දර කඳුකරයක් බවත් එය ශ්‍රී ලංකාවේ හිම නොමැති කුඩා ඇල්පස් කඳුවැටියටත් සම කොට ඇත (Cooray, 1998: 60). එමෙන්ම එය උතුරු අක්ෂාංශ 7° 21'-7° 24' ත් නැගෙනහිර දේශාංශ 80°45'-48.5' අතර පිහිටා ඇත. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ භූ විෂමතාව පිළිබඳ විමසීමේදී මුහුදු මට්ටමේ සිට ඇති උස අනුව කොටස් තුනකට බෙදෙන අතර එම කලාප අතරින් මෙය අඩි 3000 ට ඉහළ කලාපයට අයත් වේ. උස් කඳු ශිඛරයන් නිරන්තරයෙන් මීදුමින් වැසී තිබෙන බැවින් ඇතැමුන් දුමින් බරවුනු යන අදහස ඇතිව "දුම්බර කඳුවැටිය" යන නමින් ද හඳුන්වනු ලැබේ. එමෙන්ම මේ ආශ්‍රිත භූ විෂමතාවය ගතහොත් එය එහි ශාඛ පැවැත්මට මෙන්ම මානව ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි බලපා ඇත. මේ ආශ්‍රිතව මයිකා, මැණික්, ෆෙස්පාල්, ස්පටික හුණුගල්, ඩොලමයිට්, තලාතු මිනිරන් සහ කළුගල් ආදී බණිජ වර්ග වන අතර එමෙන්ම මේ ආශ්‍රිත බටහිර බැවුම්වල රතු දුඹුරු ලැට්ටොසොලික් පස, ළා දුඹුරු ලෝම පස සහ රතු පොඩිසොලික් පස වැනි පස් වර්ග ද කඳුකරයේ ඉහළ ප්‍රදේශවලට වන්නට කඳුකර තද පස ද දැකිය හැකිය. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති දේශගුණික කලාප සියල්ලක්ම පාහේ වර්ග සැතපුම් 62ක් පමණ වන දුම්බර කඳුවැටිය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ නියෝජනය වීම මෙහි දේශගුණයේ විශේෂ ලක්ෂණයක් ලෙස සැළකිය හැකිය. එබැවින් මෙම ප්‍රදේශයේ විෂම දේශගුණික තත්වයන් දක්නට ලැබෙන අතර ඒ අනුව කළුගල සිට මිමුරේ දක්වා ගමන් කරන්නෙකුට ඉතාමත් වියළි දේශගුණයක සිට වඩාත් සෞම්‍ය දේශගුණයක් දක්වා සිදුවන විපර්යාසයන් මනාව අවබෝධ කරගත හැකිය. එමෙන්ම ලංකාවේ වනාන්තර වර්ගවලට අයත් වෘක්ෂලතා මෙම කඳුවැටියේ දක්නට ලැබෙන අතර තෙත් සදාහරිත වනාන්තරවල සිට පිග්මී වනාන්තර සහ වියළි පතන් දක්වා වෙනස් දේශගුණික කලාපයන්ට අයත් වනාන්තර සහ වෘක්ෂලතා මෙම කඳුවැටිය ආශ්‍රිතව දක්නට ලැබේ (Cooray, 1998: 11). මෙම නකල්ස් කඳු වැටිය ආශ්‍රිතව වී.ආර්. නානායක්කාර සහ රොසයිරෝ යන විද්‍යාඥයින් සිදු කර ඇති පර්යේෂණයන්ට අනුව පහතරට නිවර්තන තෙත් සදාහරිත වනාන්තර, නිවර්තන අර්ධ කඳුකර අර්ධ සදාහරිත වනාන්තර, තෙත් කඳුකර සදාහරිත වනාන්තර, කඳුකර තණබිම් සහ කුරු වනාන්තර ආදී වශයෙන් වනාන්තර වර්ග පහකට අයත් වෘක්ෂලතා මෙම කඳුකරයේ දැකිය හැකි වේ. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ වාසය කරන විශාල සිවුපාවුන් අතරින් වද වී යාමේ තර්ජනයට ලක්ව සිටින දිවියන් මෙහි සිටින අතර එමෙන්ම ගෝනුන්, වැලි මුවන්, මී මින්නන්, උණහපුළුවන් වැනි සතුන් ද ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික කුරුළු, මත්ස්‍ය, උරග හා සමනළ විශේෂයන් ද මේ ආශ්‍රිතව දැකිය හැකිය.

එමෙන්ම වර්ග සැතපුම් හැටදෙකක ප්‍රදේශයක් පුරා ව්‍යාප්තව ඇති නකල්ස් කඳුකරයේ දිවිගෙවන ජනතාවගේ ප්‍රධාන ආර්ථිකය කෘෂිකර්මාන්තය මත රඳා පවතින අතර මිමුරේ හා ඒ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ කෘෂිකර්මාන්තය වී ගොවිතැන සහ හේන් ගොවිතැන යටතේ රඳා පවතී. එමෙන්ම නකල්ස් කඳු වැටියෙන් ඇරඹෙන හීංගඟ දෙපස පිහිටි මෙම ගම්මානවල ජනතාව මේ ආශ්‍රයෙන් ගොවිතැනට අවශ්‍ය ජලය ලබා ගෙන තිබේ. එමෙන්ම කඳුකර ප්‍රදේශ වන මෙහි කඳුමුදුනේ සිට පහළට වන්නට පියගැටපෙළක් සේ දිස්වන පරිදි කඳුබිම් සමතලා කර "හෙල්මළු" ක්‍රමයට කුඹුරු සකසා තිබේ. ඒ අනුව මෙම මිමුරේ ගම්මානයේ වැසියන් මේ ආකාරයට කුඹුරු අක්කර 150ක් 200ක් පමණ ප්‍රමාණයක් අස්වද්දනු ලැබේ. එමෙන්ම නකල්ස් කලාපයේ ගම්මානයේ සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් ලෙස ගමෙහි නිවාසයන් එකිනෙකට යාබදව පිහිටා තිබීම සහ නිවාසයන්ට නුදුරුව ගෙවත්ත ඇතුළත් ඉඩම් කොටස් නොතිබීම යන්න වැදගත් වේ. එමෙන්ම වර්තමානය වන විට මොවුන් කුඩා ගෙවතු පවත්වාගෙන යන අයුරු දැකගත හැකිය. එමෙන්ම මි මුරේ ගම්මානයේ නිවසින් මැතක් වන කුරු ගම මැද්දට වන්නට පිහිටා තිබුණත් වර්තමානය වන විට බොහෝ පිරිස් හුදකලා ජීවිත සඳහා යොමුව තිබේ.

ආශ්‍රිත මූලාශ්‍රය

රාජපක්ෂ, එස්. (2007) *මිමුරේ*, සමන්ති පොත් ප්‍රකාශකයෝ, ජා ඇල.
 රණසිංහ, පී. බී. (1995) *ලග්ගල ඉතිහාසය*, ශ්‍රී ලංකා රජයේ දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.
 ගුණසේකර, එස්. (1995) *මිමුරේ පුරාණ ගැමි කවි*, ශ්‍රී ලංකා රජයේ දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.

සම්මුඛ සාකච්ඡා

සී.අයි.බී. වනිගසේකර මහතා, මිමුරේ (වයස අවුරුදු 44)
 එම්.කේ.ජී. කුසුමාකුමාරි මහත්මිය, මිමුරේ (වයස අවුරුදු 53)
 කේ.ජී. ලසදාමැණිකා මහත්මිය, මිමුරේ (වයස අවුරුදු 50)
 යූ.චී. පුංචිබණ්ඩා මහතා, මිමුරේ (වයස අවුරුදු 92)